

Bruksela, 21 marca 2017 r.
(OR. en)

6851/17

**Międzyinstytucjonalne numery
referencyjne:**

2016/0131 (COD)
2016/0132 (COD)
2016/0133 (COD)
2016/0222 (COD)
2016/0223 (COD)
2016/0224 (COD)
2016/0225 (COD)

ASILE 9
ASIM 19
CSC 55
EURODAC 7
ENFOPOL 95
RELEX 194
CODEC 298

NOTA

Od: Prezydencja
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Nr dok. Kom.: 8715/1/16 REV 1 ASILE 11 CODEC 613
11318/1/16 REV 1 ASILE 28 CODEC 1078
11316/16 ASILE 26 CODEC 1076 + ADD 1
11317/16 ASILE 27 CODEC 1077 + ADD 1 + ADD 2
8765/1/16 REV 1 ASILE 13 EURODAC 3 ENFOPOL 132 CODEC 630
8742/16 ASILE 12 CODEC 619
11313/16 ASIM 107 RELEX 650 COMIX 534 CODEC 1073

Dotyczy: **Reforma wspólnego europejskiego systemu azylowego oraz systemu przesiedleń**

- **Dublin:** Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona) (pierwsze czytanie)
- **Warunki przyjmowania:** Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową (wersja przekształcona) (pierwsze czytanie)
- **Kwalifikowanie:** Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako osób korzystających z ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony oraz zmieniającego dyrektywę Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącą statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (pierwsze czytanie)
- **Procedura:** Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólną procedurę ubiegania się o ochronę międzynarodową w Unii i uchylającego dyrektywę 2013/32/UE (pierwsze czytanie)
- **Eurodac:** Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania [rozporządzenia (UE) nr 604/2013 w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca], na potrzeby identyfikowania nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców oraz w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego (wersja przekształcona)
- **EASO:** Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 439/2010 (pierwsze czytanie)

- **Ramy przesiedleń:** Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijne ramy przesiedleń i zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 (pierwsze czytanie)

= Sprawozdanie z postępu prac

I. WPROWADZENIE

W dniu 4 maja 2016 r. w ramach reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego (WESA) Komisja przyjęła trzy wnioski ustawodawcze, tj. przekształconą wersję rozporządzenia dublińskiego i rozporządzenia Eurodac oraz wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu (Agencji UE ds. Azylu). Ponadto w dniu 13 lipca 2016 r. w ramach kontynuowania reformy systemu WESA Komisją przyjęła drugi pakiet składający się z wniosku w sprawie rozporządzenia ustanawiającego wspólną procedurę w UE i zastępującego dyrektywę o procedurach azylowych, wniosku w sprawie rozporządzenia dotyczącego kwalifikowania i zastępującego dyrektywę o kwalifikowaniu oraz przekształconej wersji dyrektywy o warunkach przyjmowania. Ponadto przedstawiono również wniosek w sprawie rozporządzenia ustanawiającego unijne ramy przesiedleń.

Prezydencja maltańska kontynuuje prace – rozpoczęte przez prezydencję słowacką – nad wyżej wymienionymi wnioskami. Wyniki tych prac można podsumować następująco:

II. PODEJŚCIE TEMATYCZNE

Niektóre kwestie uwzględnione we wnioskach dotyczących rozporządzenia o kwalifikowaniu, rozporządzenia o procedurze azylowej, dyrektywy o warunkach przyjmowania i rozporządzenia dublińskiego są między sobą powiązane. Z tego względu prezydencja postanowiła zastosować podejście tematyczne i wybrane artykuły tych czterech wniosków przeanalizować jednocześnie. Podejście to zastosowano w przypadku analizy trzech konkretnych zagadnień horyzontalnych:

- ograniczanie nadużyć i wtórnych przepływów;
- prawa społeczno-ekonomiczne osób ubiegających się o azyl i osób korzystających z ochrony międzynarodowej;
- gwarancje dla osób o szczególnych potrzebach.

Dzięki temu Grupa Robocza ds. Azylu mogła zająć się całościowo kluczowymi kwestiami o problematycznym charakterze, starając się wypracować ostateczny, odpowiednio wyważony kompromis.

III. ROZPORZĄDZENIE DUBLIŃSKIE

Dostosowując się do apelu Rady Europejskiej z 15 grudnia 2016 r. i opierając się na pracach prezydencji słowackiej, prezydencja maltańska kontynuuje działania na rzecz wypracowania kompromisu w sprawie efektywnego stosowania zasad odpowiedzialności i solidarności – w tym celu przeprowadziła nieformalne konsultacje z państwami członkowskimi. Organy przygotowawcze Rady mają powrócić do analizy wniosku, jak tylko decydenci polityczni przedstawią im dodatkowe wskazówki co do możliwych dalszych kroków. W oczekiwaniu na te wskazówki niektóre artykuły rozporządzenia dublińskiego przeanalizowano w ramach wspomnianego powyżej podejścia tematycznego.

IV. DYREKTYWA O WARUNKACH PRZYJMOWANIA

Pierwsza analiza wniosku dotyczącego przekształconej wersji dyrektywy o warunkach przyjmowania została przeprowadzona na forum Grupy Roboczej ds. Azylu podczas prezydencji słowackiej. Kilka artykułów tej dyrektywy przeanalizowano w ramach wyżej wspomnianego podejścia tematycznego, a poprawiony tekst omówiono na posiedzeniu Grupy Roboczej ds. Azylu w dniu 16 marca.

Dyskusje na temat kompromisowych propozycji prezydencji pokazały, że w przypadku wielu aspektów wniosku istnieje duża zbieżność poglądów. Niemniej potrzebna jest dalsza dyskusja na temat niektórych ważnych elementów, takich jak przepisy dotyczące przyznania osobom ubiegającym się o azyl dostępu do rynku pracy, a także środki służące zapobieganiu wtórnym przepływom, w tym wyznaczanie miejsca pobytu, zatrzymanie oraz ograniczenie lub odebranie świadczeń przyznawanych w ramach materialnych warunków przyjmowania. Ponadto postępy w pracach nad niektórymi nierozstrzygniętymi kwestiami uzależnione są od tego, jak postępują negocjacje w sprawie pozostałych wniosków reformujących system WESA, w szczególności rozporządzenia dublińskiego i i rozporządzenia o procedurze azylowej.

V. ROZPORZĄDZENIE O KWALIFIKOWANIU

Tekst wniosku dotyczącego rozporządzenia o kwalifikowaniu, a następnie projekty kompromisowych propozycji były omawiane podczas pięciu posiedzeń Grupy Roboczej ds. Azylu. Jednocześnie wybrane artykuły były również przedmiotem dyskusji w ramach podejścia tematycznego.

Niektóre kwestie wymagają przeprowadzenia pogłębionej debaty. Chodzi o takie kwestie jak: rola opiekuna w świetle podobnych przepisów zawartych w pozostałych wnioskach wchodzących w skład pakietu WESA; trzymiesięczny okres po cofnięciu statusu uchodźcy lub statusu ochrony uzupełniającej, podczas którego dana osoba może nadal przebywać w państwie członkowskim udzielającym jej ochrony; obowiązkowy charakter przeglądu statusu i klauzuli dotyczącej repatriacji; wykorzystywanie informacji otrzymanych od innego państwa członkowskiego do ocenienia, czy osoba ubiegająca się o ochronę może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa lub społeczności w państwie członkowskim, w którym przebywa; oraz najlepszy sposób uwzględnienia najnowszego orzecznictwa dotyczącego wyłączenia z przyczyn związanych z terroryzmem możliwości przyznania statusu uchodźcy danej osobie.

Ponadto szczególnie problematyczne i wymagające dalszej dyskusji okazały się dwa zagadnienia: okres ważności zezwolenia na pobyt wydawanego osobom, którym przyznano status uchodźcy, i osobom korzystającym z ochrony uzupełniającej oraz zakres i definicja zabezpieczenia społecznego i świadczeń socjalnych (prawa i świadczenia, które można przyznać osobom korzystającym z ochrony). Zważywszy na to, że zdaniem niektórych państw członkowskich okres ważności zezwolenia na pobyt i przepisy dotyczące zabezpieczenia społecznego są dwoma głównymi czynnikami powodującymi wtórne przepływy i „turystykę azyłową”, ujednoczenie tych dwóch kwestii jest jednym z głównych priorytetów wniosków Komisji.

Dyskusje, które przeprowadzono na szczepku grupy roboczej i na forum Strategicznego Komitetu ds. Imigracji, Granic i Azylu (SCIFA) i które dotyczyły okresu ważności zezwolenia na pobyt wydawanego uchodźcom i osobom korzystającym z ochrony uzupełniającej, pokazały, że rozwiązania prawne stosowane obecnie przez państwa członkowskie w tym obszarze znacznie różnią się między sobą. Oznacza to, że do określenia, które rozwiązanie będzie najefektywniejsze, potrzebna jest dalsza refleksja i dodatkowe dyskusje.

VI. ROZPORZĄDZENIE O PROCEDURZE AZYLOWEJ

Kontynuowano analizę wniosku dotyczącego rozporządzenia o procedurze azylowej oraz omawiano projekty kompromisowych propozycji odnoszące się do artykułów rozpatrywanych w ramach podejścia tematycznego. Szczególnym wyzwaniem okazały się – pod względem treści oraz koordynacji i spójności z podobnymi przepisami zawartymi w pozostałych wnioskach składających się na pakiet – przepisy dotyczące osób ubiegających się o ochronę, które mają szczególne potrzeby (małoletni bez opieki i systemy opieki, badanie lekarskie, wnioski składane przez małoletnich bez opieki). W tym kontekście delegacje podkreśliły ogólną potrzebę większego ujednoczenia procedur, terminów, ról i zadań przewidzianych w poszczególnych wnioskach. Ponadto niektóre delegacje wyraziły zaniepokojenie w związku z niektórymi przepisami służącymi ograniczeniu wtórnych przepływów – ich zdaniem przepisy te nie zapewniają odpowiedniej równowagi między zwalczaniem nadużyć a udzielaniem ochrony w sytuacjach, gdy jest ona potrzebna.

VII. ROZPORZĄDZENIE EURODAC

W związku z osiągnięciem w grudniu 2016 r. porozumienia w sprawie częściowego podejścia ogólnego Rada oczekuje na przyjęcie stanowiska przez Parlament Europejski, które umożliwi rozpoczęcie negocjacji nad przekształconą wersją rozporządzenia¹. Uwzględniając oceny przeprowadzone przez eu-LISA i dotyczące dodania do bazy danych kolorowych kopii dokumentów podróży oraz umożliwienia organom ścigania przeszukiwania bazy Eurodac przy użyciu danych alfanumerycznych, organy przygotowawcze Rady rozważą możliwość rozszerzenia mandatu negocjacyjnego na te dwie sprawy, które nie zostały włączone do częściowego podejścia ogólnego. Ponadto prezydencja zamierza niedługo rozpocząć dyskusje na temat możliwości objęcia zakresem wniosku danych dotyczących osób przesiedlonych.

¹ Głosowanie nad projektem sprawozdania w komisji LIBE wstępnie przewidziano na 30 marca 2017 r.

VIII. ROZPORZĄDZENIE O AGENCJI UE DS. AZYLU

W związku z osiągnięciem w dniu 21 grudnia 2016 r. porozumienia w sprawie częściowego podejścia ogólnego prezydencja w styczniu 2017 r. rozpoczęła negocjacje z Parlamentem Europejskim. Do chwili obecnej odbyły się dwa spotkania w ramach nieformalnych rozmów trójstronnych – 7 lutego i 8 marca. Trzecie spotkanie zaplanowano na 21 marca. W ramach przygotowań do tych nieformalnych rozmów trójstronnych zorganizowano szereg spotkań o charakterze technicznym. W Radzie prezydencja zwołała kilka posiedzeń radców ds. WSiSW, chcąc poznać opinie państw członkowskich na temat poprawek zgłoszonych przez Parlament Europejski i ewentualnych kompromisowych propozycji.

Podczas pierwszego spotkania zorganizowanego w ramach rozmów trójstronnych prezydencja i sprawozdawca z Parlamentu Europejskiego przedstawili w ogólnym zarysie swoje stanowiska w sprawie rozdziałów „Monitorowanie”, „Struktura organizacyjna Agencji” i „Pomoc operacyjna i techniczna”. Negocjatorzy omówili też bardziej szczegółowo art. 1 (*Przedmiot i zakres zastosowania*) i art. 2 (*Zadania Agencji*).

Dyskusje pokazały, że Parlament przywiązuje dużą wagę do znacznie wzmocnionej i bardziej niezależnej roli agencji, Rada natomiast w większym stopniu koncentruje się na znaczeniu dobrej współpracy między agencją a państwami członkowskimi oraz na wsparciu, jakiego agencja udziela państwom członkowskim w wypełnianiu przez nie obowiązków wynikających z unijnego dorobku w zakresie prawa azylowego. Ponadto negocjatorzy przyjęli w drodze głosowania niektóre teksty opracowane na szczeblu technicznym.

Podczas drugiego spotkania negocjatorzy przeprowadzili pogłębioną dyskusję na temat rozdziału „Pomoc operacyjna i techniczna”; dyskusję tę kontynuowano na szczeblu technicznym. Negocjatorzy przedstawili także swoje opinie na temat art. 22 dotyczącego nieproporcjonalnej presji wywieranej na system azylowy i system przyjmowania. Następnie uzgodnili, że artykuł ten zostanie omówiony w kontekście roli agencji w zakresie monitorowania.

Prezydencja i Parlament Europejski zaplanowali zorganizowanie w najbliższej przyszłości kilku spotkań technicznych w celu poczynienia jak największych postępów w pracach nad przedmiotowym dossier przed końcem czerwca. Ponadto prezydencja przeprowadziła szereg spotkań dwustronnych z państwami członkowskimi poświęconych złożonym przez nie deklaracjom udostępnienia ekspertów na potrzeby rezerwy ekspertów ds. azylu; celem jest uzyskanie wielkości tej rezerwy na poziomie minimum 500 ekspertów (przewidzianym w częściowym podejściu ogólnym Rady).

IX. ROZPORZĄDZENIE O PRZESIEDLENIACH

W dniu 17 stycznia 2017 r. Grupa Robocza ds. Azylu zakończyła pierwszą szczegółową analizę poszczególnych artykułów wniosku dotyczącego ustanowienia unijnych ram przesiedleń. Druga runda tej analizy, która objęła niektóre kompromisowe propozycje prezydencji, odbyła się w dniu 2 marca 2017 r. Tekst z kolejnymi zmianami ma zostać omówiony na następnym posiedzeniu Grupy Roboczej ds. Azylu w dniach 4–5 kwietnia 2017 r.

Podczas dyskusji delegacje zasadniczo odniosły się pozytywnie do celów wniosku, ale nadal nie wycofano niektórych zastrzeżeń weryfikacji. Główne obawy podniesione jak dotąd przez państwa członkowskie dotyczą: konieczności wyraźnego stwierdzenia, że przesiedlenia przewidziane w rozporządzeniu mają dobrowolny charakter; definicji przesiedlenia i możliwości włączenia innych form przyjmowania ze względów humanitarnych; rozszerzenie zakresu stosowania wniosku na osoby wewnątrznie przesiedlone; kryteriów dopuszczalności oraz procedury, która będzie stosowana przy przesiedleniach. Kilka delegacji wyraziło pewne obawy względem proponowanego przyznania Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych w celu uzupełnienia niektórych elementów procedury.

X. WNIOSKI

Coreper i Rada są proszone o zapoznanie się z niniejszym sprawozdaniem z postępu prac.
